სრულიად გაუმართლებელია, რომ საქართველო იდეოლოგიურად ავტორიტარულ რუსეთს, ბელორუსსა და სინგაპურს ენათესავება

Intrerpressnews.ge

http://www.interpressnews.ge/ge/eqskluzivi/174979-sruliad-gaumarthlebelia-rom-saqarthvelo-ideologiurad-avtoritarul-ruseths-belorussa-da-singapurs-enathesaveba.html

13:57 17-07-2011

საშინაო და საგარეო პოლიტიკის აქტუალურ საკითხებსა და ეკონომიკურ პრობლემებზე "ინტერპრესნიუსი" ექსპერტს ეკონომიკურ საკითხებში, ლადო პაპავას ესაუბრა.

_ ბატონო ლადო, ფოტორეპორტიორების ჯაშუშობის ბრალდებით დაკავების თემა კვლავ აქტუალური რჩება. ჟურნალისტები კოლეგების დასაცავად აქტიურობენ. მათ წარმომადგენლებს შს მინისტრი ვანო მერაბიშვილიც შეხვდა. ამ ეტაპზე ცნობილია, რომ ფოტორეპორტიორების სასამართლო პროცესი, სავარაუდოდ, უმოკლეს ვადებში გაიმართება და მცირე ნაწილის გარდა, პროცესი ღია იქნება. ჟურნალისტთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ სასამართლოს სწორედ ის ნაწილი იქნება დახურული, რომლის განსაიდუმლოებას ჟურნალისტები ითხოვენ. თქვენი ვარაუდით, რით დასრულდება ფოტორეპორტიორთა საქმე?

_ რით დასრულდება, ამაზე პასუხის გაცემა მიჭირს, მაგრამ მთავარი სხვა რამეა. მე მივეკუთნები საქართველოს მოქალაქეთა კატეგორიას, რომელთაც, ის არგუმენტები, რომელიც შსს-მ ამ ფოტორეპორტიორთა დანაშაულებრივი საქმიანობის შესახებ მათი ბრალეულობის დასამტკიცებლად გამოაქვეყნა, არც საკმარისად და არც დამაჯერებლად მიაჩნია. საბანკო ანგარიშებზე სატელეფონო საუბარი სულაც არ ნიშნავს ფოტორეპორტიორთა ჯაშუშურ საქმიანობას. ლეგალური ტრანსფერები ჯაშუშურ საქმიანობასთან არათავსებადია.
დღეს, როცა მთელ მსოფლიოში ანტიტერორისტული საქმიანობაა გაჩაღებული, ბანკები ვალდებული არიან მსხვილი გადარიცხვების შესახებ ინფორმაცია ეროვნულ ბანკს წარუდგინონ. ამიტომ, თუ ეს ფოტორეპორტიორები მართლაც ჯაშუშობდნენ, ძნელად წარმოსადგენია, რომ

მათ საბანკო ანგარიშებით მიეღოთ გარკვეული თანხები. მით უფრო, რომ ქართული საბანკო კანონმდებლობა გადარიცხვებზე კონტროლს არეგულირებს.
რაც შეეხება თქვენს კითხვას, პასუხი ერთმნიშვნელოვანი არ არის და აი რატომ! მართალია, არ გამკვირებია, რომ ნაციონალური სატელევიზიო არხების ჟურნალისტებს (თუ კი მათ ჟურნალისტები უნდა ერქვათ, თუნდაც ამ კონკრეტული საქმის გამო!) ფოტორეპორტიორებისათვის სოლიდარობა არ გამოუხატავთ, მაგრამ ფაქტია, რომ ჟურნალისტთა დიდმა ნაწილმა მათ საკმაოდ სოლიდური თანადგომა გამოუცხადა. ამ თანადგომას რეზონანსი მოჰყვა. ქართველი ჟურნალისტების აქტიურობამ მუხტი უნდა მისცეს საერთაშორისო ორგანიზაციებს, ევროკავშირს, აშშ-ს, ხოლო მათი ჩართულობა კი ფოტორეპორტიორების საქმეს უნდა წაადგეს. ამიტომ, არ არის გამორიცხული, რომ სასამართლო დარბაზიდან თუ ყველა არა, ერთი მაინც გათავისუფლდეს. დასავლეთს ჟურნალისტთა წინააღმდეგ ნებისმიერი რეპრესიული აქტის განხორციელებაზე ძალიან სერიოზული რეაქცია აქვს. თუ ჟურნალისტები კოლეგების მხარდაჭერას გააგრძელებენ, შესაძლოა, ფოტორეპორტიორების მომავალთან დაკავშირებით მთლად პესიმისტურად არ ვიყოთ განწყობილი. თუ სასამართლოზე სამართალდამცავებმა ფოტორეპორტიორების ბრალდებებთან დაკავშირებით დამაჯერებელი ფაქტები წარმოადგინეს, მაშინ დასავლეთი ხელისუფლებას არ `მიაწვება~...

_ ევროსაბჭოს უმაღლესმა კომისარმა ადამიანის უფლებთა დაცვის საკითხებში, ბატონმა ჰამარბერგმა საქართველოში არსებულ ვითარებაზე თავის უკანასკნელ მოხსენებაში საქართველოში პოლიტიკური დევნის ფაქტებზე გაამახვილა ყურადღება. ჰამარბერგის კრიტიკულ მოსაზრებებზე ხელისუფლებას ასე პასუხობს - ევროპელ ადამიანის უფლებების დამცველებს ინფორმაციას ქართველი ადამიანის უფლებების დამცველები აწვდიან და, შესაბამისად, ის, რაზეც ჰამარბერგი და სხვებიც საუბრობენ, `სინამდვილეს მთლად არ შეესაბამება~. თქვენი აზრით, ადამიანის უფლებების დარღვევის თვალსაზრისით რამდენად მძიმე ვითარებაა ქვეყანაში?

_ საქართველოში ადამიანის უფლებების მასობრივად დარღვევა ახალი ამბავი არ არის და მას სულ ცოტა, შვიდი წლის ისტორია აქვს. საკმარისია გავიხსენოთ სატელევიზიო დაჭერები, როცა ადამიანებს ღამე, ღამის საცვლებში აპატიმრებდნენ და ტელევიზიით აჩვენებდნენ. ადამიანის უფლებების დარღვევა საქართველოში ქონების ჩამორთმევითა და ახალგაზრდა ადამიანების მოკვლით გამოიხატებოდა. სხვათა შორის, მათი მკვლელები პრაქტიკულად დღესაც დაუსჯელები არიან. ასეთი შემთხვევა ქვეყანაში საკმაოდ ბევრი გვქონდა, მაგრამ სამწუხაროდ, ამგვარ ფაქტებზე დასავლეთი ადრე თვალს ხუჭავდა და დიდად ყურადღებას არ აქცევდა. მოგვიანებით ამ თემაზე კრიტიკული ჩანაწერები გაჩნდა როგორც აშშ-ის სახელმწიფო

სეპარტამენტის, ისე ევროპის საბჭოს რეკომენდაციებში. დღეს ეს ტალღა იზრდება. ეტყობა დასავლეთი საქართველოსთან მიმართებაში გამოფხიზლების პროცესშია. ქვეყნის განვითარებისთვის ჩვენ დათვური სამსახური არ გვჭირდება. ჩვენ ჯანსაღი კრიტიკა გვესაჭიროება. ჯანსაღი კრიტიკა რეალობას უნდა ეფუძნებოდეს და რეალობა შელამაზებული არ უნდა იყოს. სულაც არ არის გასაკვირი, რომ საერთაშორისო ორგანიზაციები არასამთავრობო სექტორის მიერ მიწოდებულ ინფორმაციას ეყრდნობიან. ისინი ამით არ იფარგლებიან და ძირითადად საქართველოს სახალხო დამცველის მასალებს ეყრდნობიან.
არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ "ვარდების რევოლუციამდე" ქართული ოპოზიცია მიხეილ სააკაშვილის, ზურაბ ჟვანიასა და ნინო ბურჯანაძის ხელმძღვანელობით, ევროპის საბჭოს რეკომენდაციებს ეყრდნობოდნენ და შევარდნაძეს აკრიტიკებდნენ. მაშინ, არასამთავრებო ორგანიზაციების აქტიურობაზე მაშინდელი დიდერები ადეკვატურად რეაგირებდნენ. მაგრამ დღეს, ამავე არასამთავრებო სექტორის კრიტიკის იგნორირებას ახდენენ. როგორადაც არ უნდა წარიმართოს საქართველოში პოლიტიკური პროცესები, დასავლეთის მხრიდან ჯანსაღი კრიტიკა აუცილებელია! მივესალმები, რომ უკანასკნელ პერიოდში დასავლეთი საქართველოში დემოკრატიის პრობლემებზე თვალს ნაკლებად ხუჭავს. აქვე დავამატებდი _ დასავლეთს ადამიანის უფლებების დარღვევაზე უფრო ადრე რომ არ დაეხუჭა თვალი, ამ საკითხებში ისეთი მძიმე ვითარება არ გვექნებოდა, როგორიც რეალურად დღეს გვაქვს.

_ შუა ზაფხულია, ხელისუფლება ტურისტთა სიმრავლით ამაყობს და ისეთი დაჟინებით ამტკიცებს, რომ `საქართველო ტურისტული მექა გახდა~, თითქოს ამ სფეროში ვითარების გაუმჯობესება ვინმეს სწყინდეს. გასაგებია, რომ ზაფხული ეკონომიკური აქტივობით არ გამოირჩევა, მაგრამ თქვენი აზრით, ზოგადად, როგორი ვითარებაა ეკონომიკურ სფეროში?

_ საქართველოში ტურისტები რომ ჩამოდიან, თავისთავად ამაში ცუდი არაფერია. პირიქით, მათ ვალუტა შემოაქვთ და აქ ხარჯავენ. ცუდი ის არის, რომ ქვეყანაში ეკონომიკური თვალსაზრისით ვითარება კრიზისულია. მაშინ, როცა სოფლის მეურნეობაში ჩავარდნა გვაქვს, ტურიზმის განვითარება ინფლაციურ პროცესებს იწვევს, რაც სურსათზე ფასების ზრდაზე აისახება. ეს კი იმის გამო ხდება, რომ კვების პროდუქტების მიწოდება, ძირითადად, იმპორტზეა დამოკიდებული. როცა ქვეყანაში ტურისტის სახით `დამატებითი მჭამელი~ ჩნდება, ეს თავისთავად კვების პროდუქტებზე დამატებით მოთხოვნას აჩენს, რის გამოც მათზე ფასები იზრდება. სამწუხაროდ, ჩვენი სასურსათო კალათა 80%-ით იმპორტზეა დამოკიდებული.
ევროკავშირის ერთ-ერთ დასკვნაში წერია, რომ საქართველოს მთავრობას არ გააჩნია სოფლის მეურნეობის განვითარების სტრატეგია, რაც სიმართლეა.

სამწუხაროდ, დღეს ჩვენ არ ვიცით, რა მიმართულებით ვითარდება ქვეყნის ეკონომიკა და თუნდაც სოფლის მეურნეობა. ძალიან სამწუხაროა, რომ რეალურად ქვეყანას ეკონომიკური პოლიტიკა არ გააჩნია. ქვეყნის ხელმძღვანელობა ხშირად საუბრობს ქვეყნის ევროკავშირთან დაახლოებაზე, რაც თავისთავად სწორია, მაგრამ ამ მიმართულებით ქმედითი ნაბიჯები რომ არ იდგმება, ძალიან სამწუხაროა. პირიქით, ხელისუფლება ყველაფერს აკეთებს, რათა ევროკავშირთან საქართველოს დაახლოება დროში გაიწელოს. იმავდროულად ჩნდება სინგაპურის თემა, რომელიც საქართველოსთან მიმართებაში აბსოლუტურად გაუგებარია.

_ სხვათა შორის, მოსკოვში დაბრუნებულმა `ეხო მასკვის~ მთავარმა რედაქტორმა, რომელიც წინა კვირას საქართველოში იმყოფებოდა და ხელისუფლებისა და ოპოზიციის ლიდერებთან 12 ინტერვიუ ჩაწერა, საქართველოს შესახებ ასეთი დასკვნა გააკეთა _ `სააკაშვილი და მისი გუნდი საქართევლოში აზიურ სინგაპურს აშენებენ. სინგაპურის მოდელის მექანიზმებს ახლა ეყრება საფუძველი~, `ხელისუფლება პოლიტიკაში მოსვლის მსურველებს წინააღმდეგობებს და პრობლემებს უქმნის~, `პრობლემები ექმნებათ ოპოზიციის დაფინანსების მსურველ ბიზნესმენებს~. პრაქტიკულად, ბატონმა ვენედიქტოვმა იმაზე გაამახვილა ყურადღება, რაზეც თქვენ და თქვენი კოლეგა ექსპერტები დიდი ხანია საუბრობთ...

_ ვენედიქტოვის ნათქვამში მხოლოდ ერთ კორექტივს შევიტანდი. მან თქვა, სააკაშვილი "აზიურ სინგაპურს" აშენებსო. მიმაჩნია, რომ ამ შემთხვევაში სიტყვა – `აზიური~ ზედმეტია. სინგაპური არა მხოლოდ გეოგრაფიულად, მენტალურად, სახელმწიფოსა და ეკონომიკის მოწყობით აზიური ქვეყანაა. ამიტომ, განსაზღვრება - `აზიური~ აბსოლუტურად ზედმეტია. თავისი ბუნებით სინგაპურის მოდელი აზიურია. გაუგებარია, როგორ შეიძლება სინგაპურის მოდელი თავსებადი იყოს ქართულ რეალობასთან.
ჯერ ერთი სინგაპური არის ქალაქ-სახელმწიფო, რაც იმას ნიშნავს, რომ მას არ აქვს სოფლის მეურნეობა. ეს მაშინ, როცა საქართველოს 57 % სოფლად ცხოვრობს. სინგაპურს სოფლის მეურნეობის რეფორმირების გამოცდილება საერთოდ არ გააჩნია. ამ მარტივი შედარებითაც ჩანს, რომ სინგაპურული მოდელი საქართველოსთვის თავსებადი პრაქტიკულად არ არის. სინგაპურში ჩინელები ცხოვრობენ, რაც იმას ნიშნავს, რომ სინგაპურში ჩინური მენტალიტეტი, შრომისუნარიანობა და კულტურაა, რაც ქართულისაგან მნიშვნელოვნად განსხვავდება. ჩვენი კულტურა და მენტალიტეტი ევროპულ-აზიური ნაზავია, მაგრამ მასში მაინც ევროპული ჭარბობს. ჩვენ საკმაოდ ჩამორჩენილი ქვეყანა ვართ, მაგრამ თუ ევროპული ქვეყნების ისტორიას გავიხსენებთ, ძალიან ვგავართ ევროპის სამხრეთ რეგიონებში მდებარე სახელმწიფოებს და არანაირად არ ვგავართ აზიურ ქვეყანას და განსაკუთრებით ჩინური ტიპის სახელმწიფოს.

არანაკლებ მნიშვნელოვანია ის გარემოება, რომ სინგაპურში სახელმწიფო კაპიტალიზმია. საქართველოში სახელმწიფო კაპიტალიზმის იდეა ბესო გუგუშვილის საქართველოდან წასვლისა და ზვიად გამსახურდიას რეჟიმის დამხობის შემდეგ მოკვდა. ღვთის მადლით, არც შევარდნაძეს და არც სააკაშვილს საქართველოში სახელმწიფო კაპიტალიზმის პოლიტიკა არ გაუტარებიათ. და ეს მაშინ, როცა სინგაპურში ყველა სერიოზული ეკონომიკური წამოწყება მთავრობისაგან მოდის. მთავრობა ქმნის მსხვილ ფირმებსა და კომპანიებს და მერე ახდენს მათ პრივატიზაციას. არ უნდა დაგვავიწყდეს, რომ სინგაპურში თანხები გადაისროლა ორმა ისეთმა სახელმწიფომ, როგორებიცაა ჰონგკონგი, სანამ იგი ჩინეთს შეუერთდებოდა, და ტაივანმა. როცა გასული საუკუნის 60-70-იან წლებში ამ ქვეყნების ჩინეთთან მიერთების შესაძლებლობა გაჩნდა, ჰონგკონგელმა და ტაივანელმა ბიზნესმენებმა თავისი კაპიტალისთვის თავშესაფრის ძებნა დაიწყეს. მათ კაპიტალი რეალურად ჩინურ გარემოში ჩადეს. ისინი იმედოვნებდნენ, რომ სინგაპურის ჩინეთთან მიერთების შესაძლებლობა ნულის ტოლი იქნებოდა. ლი კუან იუს მიერ სინგაპურში შექმნილმა ავტორიტარულმა რეჟიმმა უცხოურ კაპიტალს თავისუფლების სრული გარანტია მისცა.
აბსოლუტურად სწორად შენიშნა ბატონმა ვენედიქტოვმა _ სინგაპურში რაც გინდა აკეთე, ოღონდაც პოლიტიკაში არ უნდა ჩაერთო. სინგაპურში პოლიტიკა მხოლოდ ერთი პარტიის პრეროგატივაა, რომელიც 50 წელია ხელისუფლებაშია. ძალიან საინტერესოა სინგაპურის თემის რუსეთთან პარალალის გავლება. პეტერბურგში ივნისში ჩატარდა ტრადიციული ეკონომიკური ფორუმი, რომელზეც პრეზიდენტი მედვედევი საუბრობდა რუსეთის სინგაპურიზაციაზე. ვიდრე ეს ფორუმი ჩატარდებოდა, ამ თვალსაზრისით კიდევ უფრო საინტერესო გახლდათ პუტინის მოადგილის (ვიცე-პრემიერის), ჩრდილოეთ კავკასიაში პრეზიდენტ მედვედევის სრულუფლებიანი წარმომადგენლის, ალექსანდრე ხლოპონინის განცხადება. ხლოპონინის თქმით, ჩრდილოეთ კავკასია რუსეთის სინგაპური უნდა გახდეს. თუ ჩრდილოეთ კავკასია რუსეთის სინგაპური იქნება და თუ საქართველოც სინგაპური უნდა გახდეს, რა გამოგვდის _ კავკასიური სინგაპური? რაღაც სრული მარაზმია. ამას ემატება ის, რომ ვიდრე ბელორუსში კრიზისი დაიწყებოდა, ბელორუსის სინგაპურიზაციაზე საუბრობდა ლუკაშენკოც. პრეზიდენტი ლუკაშენკოც ამტკიცებდა, რომ სინგაპურის მოდელი ბელორუსისთვის ყველაზე საუკეთესოა. სრულიად გაუმართლებელია, რომ საქართველო იდეოლოგიურად ავტორიტარულ რუსეთს, ბელორუსსა და სინგაპურს ენათესავება. მხოლოდ ავტორიტარულ მმართველს შეიძლება მოეწონოს მმართველობის სინგაპურის მოდელი. ლი კუან იუ სხვადასხვა თანამდებობებზე უკვე 50 წელზე მეტია სინგაპურს მართავს. მართალია იგი იცვლის თანამდებობებს, მაგრამ ქვეყნის პირველ პირად დღემდე რჩება. იგი ხან პრემიერ-მინისტრია, ხან საპატიო პრემიერ-მინისტრი, ხან მთავარი პრემიერ-მინისტრი და თანამდებობების ასეთი ცვლილებით ძალაუფლებას

ინარჩუნებს. კიდევ ერთი, ლი კუან იუ რუსეთის ერთ-ერთი ყველაზე ხშირი სტუმარია და ამ ქვეყანაში საკმაოდ პოპულარულია. ამას წინათ რუსეთში მისი წიგნი რუსულად ითარგმნა. მიუხედავად ამისა, მე მაინც არ ვფიქრობ, რომ საქართველოსთვის კარგი "სანათესაო" იყოს რუსულ-ბელორუსულ-სინგაპურული პოლიტიკური სუვრცე.
მთავარი კიდევ ისაა, რომ ევროპელები და ამერიკელები ძალიან ღიზიანდებიან საქართველოს ხელისუფლების მხრიდან სინგაპურის თემაზე საუბრით. მათთვის ეს საერთოდ მიუღებელია და მე არ ვიცი საქართველოს მთავრობას რაში სჭირდება ამ თემით ჩვენი დასავლელი მეგობრების გაღიზიანება. 2011 წლის თებერვალში პარლამენტში გამოსვლისას პრეზიდენტმა სააკაშვილმა აიღო ვალდებულება იმის თაობაზე, რომ საქართველო ევროკავშირთან თავისუფალი ვაჭრობის რეჟიმს 2015 წელს მიაღწევს. მან იმავდროულად თქვა, რომ 6-7 წლიწადში, ანუ 2017-2018 წლებში საქართველო უკვე იქნება სინგაპური. ამ ორი პროექტის ერთდროულად განხორციელება, უბრალოდ შეუძლებელია.

_ ვაჭრობის მსოფლიო ორგანიზაციაში რუსეთის გაწევრიანების თემაზე ყურადღება ვაშინგტონში ვიზიტად მყოფმა რუსეთის საგარეო საქმეთა მინისტრმა სერგეი ლავროვმა გაამახვილა. იმავე ვენედიქტოვთან ინტერვიუში პრეზიდენტმა სააკაშვილმა ამ თემაზე საუბრისას ქართული მხარის პოზიცია დიდი დოზით ღიად პირველად გაახმოვანა. ქართული მხარის წინადადებების არსი ასეთია _ თბილისი მოსკოვს სთავაზობს აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში ტვირთების მიმოქცევაზე კონტროლი დააწესოს მსოფლიო საბაჟო ორგანიზაციამ ან ევროკავშირმა. ამ თემაზე თქვენ დიდი ხანია საუბრობთ. ქართველ ექსპერტთა ნაწილი მიიჩნევს, რომ რუსეთს ვმო-ში გაწევრიანებისთვის ქართული მხარის მოთხოვნის შესრულება მოუწევს. თქვენც ასე ფიქრობთ?

_ ქართულმა მხარემ თავიდანვე ვმო-ში რუსეთს გაწევრიანებაზე თანხმობის სანაცვლოდ, აფხაზეთსა და სამხრეთ ოსეთში საბაჟო კონტროლის განხორციელება მოსთხოვა, მაგრამ მაშინ აშკარა იყო, რომ ჩვენს ამ მოთხოვნას მოსკოვი არ დააკმაყოფილებდა. მაშინ "ქრისტიან-დემოკრატმა" გიორგი თარგამაძემ დააყენა საკითხი, ამ პროცესში ევროკავშირის დამკვირებლების მონაწილეობის შესახებ. მოგვიანებით, `თავისუფალი დემოკრატების~ ლიდერმა ირაკლი ალასანიამ უფრო ზოგადად თქვა, რომ ამ პროცესში ჩართული უნდა იყვნენ ის საერთაშორისო ძალები, რომლებზეც მოსკოვი და თბილისი შეთანხმდებიან.
ამ საკითხზე `ინტერპრესნიუსთან~ მარტის ინტერვიუში პირველად განვაცხადე, რომ აუცილებელია ამ პროცესში ჩავრთოთ მსოფლიო საბაჟო ორგანიზაცია, რომლის წევრი რუსეთი 1992 წლიდან, ხოლო საქართველო 1993 წლიდან არიან. მსოფლიო საბაჟო ორგანიზაცია მსოფლიო სავაჭრო

ორგანიზაციასთან და გაეროს სხვადასხვა სტრუქტურებთან აქტიურ კონტაქტშია. ამ ორგანიზაციის წევრობა შესაძლოა ყოფილიყო ის ფორმალური "ჩარჩო", რომლის საფუძველზეც შესაძლებელი იქნებოდა ასეთი კონტროლის ლეგალური ინსტიტუტების მიერ განხორციელება.
მე დიდ კმაყოფილებას გამოვხატავ იმასთან დაკავშირებით, რომ ამ თემაზე საუბრისას პრეზიდენტმა ვენედიქტოვთან ინტერვიუში საკითხი სწორედ ამ კონტექსტში დააყენა. არ ვარ შეპყრობილი იმ ილუზიით, რომ სააკაშვილმა მაინც და მაინც ლადო პაპავას ნათქვამი გაიგო (რატომღაც მას ჩემი სხვა ნათქვამი არ ესმის). მაგრამ ძალიან კარგი, თუ დღეს ამ საკითხში საქართველოს ოფიციალური პოზიციაა მსოფლიო საბაჟო ორგანიზაციის ფორმატის გამოყენება.
მივესალმები ასევე სერგეი ლავროვის განცხადებას, რომელმაც თქვა, რომ პრაქტიკულად მათთვის მისაღებია ის, რასაც ქართული მხარე ითხოვს. ეს იმიტომაც არის მისასალმებელი, რომ ფორმალურად დაცული იქნება ყველა პროცედურა. ამ საკითხზე რუსული მხარის თანხმობის შემთხვევაში ქართული მხარე რუსეთს მისცემს ვმო-ში ქვეყნის გაწევრიანებაზე თანხმობას, რაც თავის მხრივ საქართველოს მისცემს შესაძლებლობას, შეინარჩუნოს კარგი პარტნიორული ურთიერთობა როგორც აშშ-სთან, ისე ევროკავშირთან. საერთაშორისო ასპარეზზე ეს ორივე სერიოზული მოთამაშე და დანარჩენი მსოფლიოც, ვმო-ში რუსეთის გაწევრიანებით დაინტერესებული არიან. ყველაფერს კი ისეთი პირი უჩანს, რომ ის, რაზეც საუბარია, ამის კონტურები რეალური ხდება.

კობა ბენდელიანი
"ინტერპრესნიუსი"